

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/125/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2722201095
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2722201095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX, D. E. C., narodená XX.XX.XXXX a F. A. C., narodená XX.XX.XXXX, všetky bytom ako matka, všetky zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti matky: G. H., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D., I. XXXX/XX, zastúpená splnomocnencom: JUDr. Juraj Dragún, usadený euroadvokát so sídlom Skalica, Pod hájkom 1436/35 a otca: F. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom D., J. XXX/XX, zastúpený splnomocnencom: JUDr. Eliška Kotvanová Sosnová, advokátka so sídlom Holíč, Sibírska 2, o návrhu matky na zákaz styku a o vzájomnom návrhu otca na zmenu úpravy styku, za účasti Krajskej prokuratúry Trnava, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. SI-9P/72/2022-54 zo dňa 19.06.2023, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. SI-9P/72/2022-54 zo dňa 19.06.2023 návrh matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi zamietol (výrok I.), upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že je oprávnený sa s nimi sýkať každý páry týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 11:00 hod. do 18:00 hod. a každý páry týždeň v kalendárnom roku v nedeľu od 09:00 do 18:00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi odovzdať v mieste bydliska maloletých detí, a otec je povinný maloleté deti v stanovenom čase odovzdať matke na tom istom mieste (výrok II), určil nad výchovou maloletých detí dohľad v trvaní 6 mesiacov, ktorý bude súd vykonávať za súčinnosti ÚPSVaR Senica (výrok III.), zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 11P/78/2021-73 zo dňa 09.06.2022 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi (výrok IV.) a o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal (výrok V.).

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou § 24 ods. 1 až 6, § 25 ods. 1 až 3, § 26, § 36 ods. 1, veta prvá, § 37 ods. 2 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), vecne tým, že nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcej návrh matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi, ale návrh matky a vzájomný návrh otca posúdil ako čiastočne dôvodný, preto zúžil styk otca s maloletými deťmi oproti predchádzajúcej úprave a určil dohľad nad výchovou maloletých detí.

3. Z vykonaného dokazovania zistil, že rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 11P/78/2021-73 zo dňa 09.06.2022 súd rozviedol manželstvo rodičov a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého A. B.

sumou 120,- eur mesačne, maloletej D. E. sumou 100,- eur mesačne a maloletej F. A. sumou 80,- eur mesačne a bol upravený styk otca s deťmi každý párný týždeň v kalendárnom roku vždy od piatka od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí v mieste jej bydliska. Matka odôvodnila návrh na zákaz styku otca s maloletými deťmi (doručený súdu prvej inštancie dňa 15.08.2022) tým, že tieto chodia od otca pravidelne vysypané vyrážkami a otec maloletemu A. nepodáva lieky. Otec detí nadmieru pije a nerešpektuje upravený styk. Maloleté deti chodia od otca hladné, komunikácia je zo strany otca problematická. Podľa matky deti otca odmietajú, najmä maloletá D.. Otec poprel tvrdenia matky a uvádzal, že keď sú v jeho starostlivosti, alkohol nepije. Iba raz sa stalo, že počas styku s deťmi vypil dve pívá. V týždni pracuje ako vodič. Navrhol upraviť jeho styk s maloletými deťmi v každý párný týždeň od soboty od 11:00 hod. do nedele do 18:00 hod. z dôvodu, že z pracovných dôvodov nie je v jeho možnostiach realizovať styk od piatku. Kolízny opatrovník nesúhlasil s návrhom matky a navrhol zmeniť úpravu styku otca bez prespatia s dohľadom na výchovu rodičov v trvaní 6 mesiacov. Rovnako aj prokurátor navrhol upraviť styk otca bez prespatia. Zo zisťovania názoru maloleteho A. B. a maloletej E. D. mal za preukázané, že deti otca neodmietajú. Z dôvodu nízkeho veku nezisťoval názor maloletej F. A.. Krátkodobé opustenie domácnosti počas realizácie styku s maloletými deťmi v jednom prípade, resp. bitie po zadku súd prvej inštancie nepovažoval za tak závažné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zákaz styku otca s maloletými deťmi. V prípade udretia maloletej F. A. po líci konštatoval, že sa mohlo jednať o skratové konanie otca, pričom uvedené tvrdenie maloletých detí nebolo podporené inými dôkazmi. Zo správy Mesta D. zo dňa 13.08.2022 zistil, že matka spolu s deťmi bývala v azylovom dome. Maloletý A. B. je žiakom základnej školy. Maloletá D. E. navštevuje materskú školu. Matka bola na rodičovskej dovolenke s maloletou F. A.. Spolupráca s matkou bola na dobrej úrovni. Všetky poplatky boli uhradené. Čistota a hygiena boli na slabšej úrovni. Otec maloletých detí žil v dvojizbovom rodinnom dome, ktorý bol v jeho osobnom vlastníctve. Bol zamestnaný ako vodič kamiónu. Otec platil výživné a s deťmi sa stretával každý druhý víkend. Zo správy Obvodného oddelenia PZ Skalica zo dňa 02.11.2022 (č.l. 27) zistil, že dňa 22.10.2022 (sobota) boli deti u otca, pričom matka si ich prišla vyzdvihnúť, keďže sa jej otec maloletých počas telefonátu javil byť pod vplyvom alkoholu. Keďže jej zabuchol dvere, privolala policajnú hliadku a na to jej deti odovzdal. Zo správy Obvodného oddelenia PZ Skalica zo dňa 25.05.2023 (č.l. 50) zistil, že na základe oznámenia osoby X.Y., že osoba X.X. bola držaná násilím v domácnosti otca maloletých, došlo k prevereniu situácie, kedy uvádzané skutočnosti neboli preukázané, ale prítomné osoby, vrátane otca maloletých, javili vizuálne známky požitia alkoholických nápojov. V domácnosti sa nenachádzali deti.

4. Dospel k záveru, že návrh matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi je nedôvodný, keďže nebolo preukázané, že by styk otca negatívne vplýval na záujmy maloletých detí, resp. že by tu existovala odôvodnená obava z ich nesprávneho vývoja. Nebolo preukázané tvrdenie matky, že deti otca odmietajú. Otec síce vo väčšom rozsahu požíva alkoholické nápoje, ale nebolo preukázané, že by bola z jeho strany zanedbaná nevyhnutná starostlivosť o maloleté deti a takisto nebolo preukázané násilné správanie otca voči deťom. Otec neohrozuje mravnosť maloletých detí a nemožno uzavrieť, že by bol pre ne nevhodným životným príkladom. Preto zákaz styku otca s maloletými deťmi nie je v ich najlepšom záujme. Za dôvodné však považoval zmeniť upravený styk, a to bez prespatia z dôvodu, že práve styk otca počas večerných a nočných hodín by v tejto súvislosti mohol pôsobiť nevhodne na výchovu a starostlivosť o maloleté deti, a zároveň z tohto dôvodu nariadil dohľad nad výchovou maloletých detí v trvaní 6 mesiacov za súčinnosti ÚPSVaR Senica. Uvedenou úpravou styku tým čiastočne vyhovel zároveň vzájomnému návrhu otca na zúženie jeho styku s deťmi, a to rešpektujúc právo detí na udržiavanie pravidelného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Pokiaľ matka poukazovala na potenciálnu hrozbu škody na zdraví maloletých detí, uzavrel, že samotná hrozba bez preukázania konkrétnych skutočností nie je dostačujúca na uloženie zákazu styku otca s maloletými deťmi. Súd prvej inštancie posúdil návrh matky na zákaz styku ako účelový, s cieľom ublížiť otcovi ako bývalému partnerovi a manželovi, nakoľko rodičia po rozvoде komunikujú minimálne a pretrvávajú medzi nimi konflikt. Vzhľadom na zmenu úpravy styku zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica č. k. 11P/78/2021-73 zo dňa 09.06.2022 naposledy upravujúci výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, a to v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. O náhrade trov konania rozhodol s odkazom na § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka, a to v celom rozsahu (voči výrokom I. až IV.) z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Z vykonaného dokazovania možno mať za

preukázané, že otec nadmerne požíva alkohol, správa sa vulgárne a násilne. Otec bol pod vplyvom alkoholu aj v čase, kedy mal maloleté deti v starostlivosti, čo potvrdil aj kolízny opatrovník. Uvedené nevhodné správanie otca preto nie je v záujme maloletých detí, pretože je potencionálne spôsobilé ohroziť zdravý vývoj a vývin maloletých detí, a vytvára negatívny vzor pre maloleté deti. Poukázala na Všeobecný komentár č. 14 o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho alebo jeho najlepšieho záujmu, v ktorom Výbor OSN pre práva dieťaťa konštatoval, že „Používanie prístupu založeného na hodnotení najlepšieho záujmu dieťaťa v rozhodovaní znamená, že bezpečnosť a integrita dieťaťa sa musia posudzovať v danom čase; uplatňovanie zásady prevencie si však žiada aj posúdenie možnosti rizika a ublíženia v budúcnosti a ďalších následkov rozhodnutia pre bezpečnosť dieťaťa.“ Súd prvej inštancie teda nesprávne aplikoval zásadu prevencie pri zohľadňovaní najlepšieho záujmu dieťaťa. Odvolacím návrhom žiadala, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že návrhu matky na zákaz styku vyhovie alebo aby odvolací súd zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník tak, že sledujúc najlepší záujem maloletých detí na zachovanie ich vzťahu s otcom predstavuje zákaz styku veľký zásah do rodičovských práv. Je pravdou, že otec požíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje a preto v konaní navrhol zúženie styku bez prespatia a nariadenie dohľadu nad výchovou maloletých detí, keďže aj matku je potrebné viesť k rodičovským zručnostiam a dodržiavaniu hygienických návykov.

7. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmať či odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a teda či súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a vec správne právne posúdil, keď zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi, zúžil jeho styk oproti predchádzajúcej úprave, t.j. namiesto od piatka párneho týždňa v kalendárnom roku od 15:00 hod. do nedele do 17:00 hod. styk otca s maloletými deťmi upravil v sobotu párneho týždňa v kalendárnom roku od 11:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu párneho týždňa v kalendárnom roku od 09:00 do 18:00 hod. a zároveň nariadil dohľad nad výchovou maloletých detí v trvaní 6 mesiacov za súčinnosti ÚPSVaR Senica.

9. Podstata odvolacích námietok matky je založená na tom, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnenému posúdeniu, keď zamietol jej návrh na zákaz styku otca s maloletými deťmi, pretože nadmerné užívanie alkoholu zo strany otca, a to aj v prítomnosti detí, potencionálne ohrozuje ich zdravý vývin a takéto otcovo správanie vytvára negatívny vzor pre maloleté deti.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správnym skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi matky a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie námietky

nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

13. Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

18. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 ZoR. Dieťa má teda zákonom garantované právo byť vychovávané oboma rodičmi, a to aj v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má preto právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, osobne sa o dieťa starať a budovať citové a rodinné väzby s ním, nakoľko stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí musí však byť záujem dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Dieťa oddelené od jedného alebo oboch rodičov má priznané právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa (článok 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Žiadne dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života a rodiny a dieťa má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom (článok 16 Dohovoru o právach dieťaťa).

19. Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

20. Podľa § 36 ods. 1 prvej, druhej a štvrtej vety ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

21. Podľa § 25 ods. 1 až 3 ZoR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak

rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

22. Vlastnosťou právoplatných meritorných súdnych rozhodnutí je ich zásadná nezmeniteľnosť, ktorá je imanentnou súčasťou záruky právneho štátu. Ak súd o veci raz rozhodol a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, nemôže ju prejednávať znova. Z tejto zásady je výnimka uvedená v § 121 a § 157 CMP, v zmysle ktorej zmenu tam uvedených rozhodnutí (rozsudkov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu) možno dosiahnuť novým konaním v tej istej veci. Hmotnoprávnou podmienkou je, že sa zmenia pomery oproti času, keď súd rozhodoval v pôvodnom konaní.

23. Nesporným bolo skutkové zistenie súdu prvej inštancie, že od posledného rozhodnutia Okresného súdu Skalica č.k. 11P/78/2021-73 zo dňa 09.06.2022 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu (zúženie) úpravy styku, z dôvodu zisteného nadmerného užívania alkoholu zo strany otca. Zo správy Obvodného oddelenia PZ Skalica zo dňa 02.11.2022 (č.l. 27) vyplýva, že otec bol pod vplyvom alkoholu aj počas realizácie styku s maloletými deťmi. Zároveň, kvôli pracovným povinnostiam nie je v otcových možnostiach realizovať styk s deťmi v piatky párných kalendárnych týždňov. Na tomto skutkovom základe bolo úlohou súdu prvej inštancie posúdiť záujem maloletých detí, predovšetkým z hľadiska ich práva na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s otcom pri zachovaní ich bezpečia a zdravého duševného, telesného a citového vývinu, a to vzhľadom na ich potencionálne ohrozenie počas styku s otcom, vyplývajúce z jeho nadmerného užívania alkoholu.

24. Zákonná úprava neobsahuje ustanovenia, z ktorých by striktné vyplývali kritériá pre stanovenie spôsobu realizácie styku rodiča s dieťaťom. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých ako už bolo konštatované vyššie je, že v týchto konaniach sa zohľadňuje predovšetkým záujem maloletého dieťaťa. Výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešenie sporu medzi účastníkmi konania, ale zabezpečenie výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom súdom je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci (možností a schopností oboch rodičov zabezpečiť podmienky pre stretávanie sa s maloletým dieťaťom, potrieb, osobnosti, citových väzieb maloletého dieťaťa a mnohých ďalších aspektov). Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery „šité na mieru“, pre ten ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t.j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu. Pokiaľ ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale aj s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti konkrétneho konania. Teda pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa je pravdaže potrebné zohľadniť podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, ale rovnako tiež bezpečie dieťaťa a chrániť telesný, duševný a citový vývin maloletého dieťaťa.

25. „Právny inštitút zákazu styku predstavuje výnimku zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom; ide o prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasné stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva.“ (rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 6CoP/42/2016 zo dňa 25.01.2017, podobne rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/126/2016 zo dňa 22.11.2016, rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7CoP/295/2014 zo dňa 27.03.2015) „Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obom rodičom; preto takisto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, niet (ani pri plnom rešpektovaní práv maloletého dieťaťa) zákonného, o to menej ústavného právneho dôvodu na to, aby rodičovi, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný, resp. neprimerane

obmedzený.“ (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/56/2018 zo dňa 26.09.2018, pozri aj nález Ústavného súdu ČR z 24.09.1998, sp. zn. III. ÚS 125/98)

26. Aj v prejednávacom prípade bolo nevyhnutné hodnotiť primeranosť prijatých opatrení, ktorých cieľom je ochrániť maloleté deti pred zistením potencionálnym ohrozením pre nadmerné užívanie alkoholu zo strany otca. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie musel konštatovať, že neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o nevyhnutnosti zakázať otcovi styk s deťmi. Maloleté deti otca neodmietajú, s otcom sa pravidelne stretávajú, matkou tvrdené násilie vo vzťahu k deťom nebolo preukázané. V žiadnom prípade nemožno zľahčovať skutočnosť, že otec bol v jednom preukázanom prípade zjavne pod vplyvom alkoholu počas vyhradeného a obmedzeného času realizácie styku s deťmi. Práve z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie správne pristúpil k obmedzeniu už upraveného styku otca s deťmi, a to bez prespatia s poukazom na to, že ohrozenie detí je zvýšené práve počas večerných a nočných hodín. Pri povinnosti otca odovzdať deti večer matke bude zabezpečená kontrola zo strany matky, ktorá je umocnená aj uloženým výchovným opatrením spočívajúcim v dohľade nad výchovou detí. V tomto ohľade nemožno uzavrieť, že súd prvej K. L. I. A. M. N. L. G. J. N. O. I. M. F. J. P., F. B. Q. I. A. G. C. D. neopodstatnená. Zmena úpravy styku s uloženým dohľadom nad výchovou maloletých detí sú nateraz primeranými opatreniami, ktoré bude súd prvej inštancie naďalej dôsledne sledovať a hodnotiť, a teda či dôvody týchto opatrení trvajú a či sa postupom času a zmenou okolností nestali neprimeranými, predovšetkým vo vzťahu k zabezpečeniu ochrany maloletých detí, ako aj vo vzťahu k obmedzenému kontaktu otca s maloletými deťmi. Odvolací súd dáva do pozornosti otca, že v prípade opakovaných zistení ohrozenia maloletých detí bude namieste prijatie výraznejších opatrení smerujúcich k obmedzeniu jeho styku s deťmi, napríklad formou tzv. asistovaného styku, t.j. v prítomnosti tretej osoby.

27. V priebehu odvolacieho konania matka doručila lekárske správy ohľadne maloletých detí o ich nakazení svrabom, ktorých stav si vyžadoval aj hospitalizáciu. Z lekárskeho správ pritom vyplýva, že u otca bola predtým asi pred 4 týždňami pred začiatkom ťažkostí iba maloletá D. E.. V tomto ohľade nemožno opomenúť vytknutú slabšiu hygienu aj v domácnosti matky, preto nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že príčinou zdravotných ťažkostí u maloletých detí sú práve nedostatočné hygienické podmienky u otca. Aj tieto okolnosti budú predmetom dohľadu zo strany súdu prvej inštancie, za súčinnosti ÚPSVaR Senica. Z uvedených dôvodov odvolací súd na predmetné listinné dôkazy predložené matkou neprihliadol, keďže neboli spôsobilé privodiť zmenu právneho posúdenia súdu prvej inštancie s ohľadom na predmet konania.

28. Na základe uvedeného, s poukazom na čl. 3 ods. 1 a 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5 ZoR, čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie odvolací súd rozsudok, spolu s ním aj odvolaním dotknutý závislý výrok o trovách konania potvrdil.

29. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 57 CMP.

30. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).